

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4XEObd/11/2023
Identifikačné číslo spisu:	7203897286
Dátum vydania rozhodnutia:	29.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7203897286.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinným 1/ K. T., nar. XX. G. XXXX, bytom E. XXXX/XX, Košice, 2/ I. T., nar. XX. C. XXXX, bytom Z.. L.. U. XXXX, M., Č. A., o vymożenie 617,07 eura s príslušenstvom a trov exekúcie, vedenej na Mestskom súde Košice pod sp. zn. K2-34Er/572/2003, v konaní o dovolaní súdneho exekútora JUDr. Ing. Karola Mihala, so sídlom Moyzesova 34, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 13CoE/197/2013-40 z 29. novembra 2013 a o návrhoch súdneho exekútora na prerušenie dovolacieho konania, takto

rozhodol:

I. Návrhy súdneho exekútora na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .

II. Dovolanie súdneho exekútora o d m i e t a .

III. Oprávnený a povinný v 1. rade m a j ú voči súdnemu exekútorovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prvým výrokom uznesenia č. k. 13CoE/197/2013-40 z 29. novembra 2013, podľa § 218 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) odmietol odvolanie súdneho exekútora JUDr. Ing. Karola Mihala, proti výroku uznesenia Okresného súdu Košice II č. k. 34Er/572/2003-14 z 21. septembra 2012, vydaného vyšším súdnym úradníkom, ktorým sa vyhovel návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora JUDr. Ing. Karola Mihala a ktorým bol vykonaním exekúcie poverený súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý. Odmietnutie odvolania odôvodnil odvolací súd poukazom na ust. § 37 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“ alebo „EP“); uviedol, že v časti uznesenia, ktorým súd prvého stupňa vyhovel návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora a ktorým vykonaním exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého, súdny exekútor nie je účastníkom konania, pretože sú nimi len oprávnený a povinný; súdny exekútor je účastníkom konania len v tom prípade, ak súd rozhoduje o

trovách konania. Svojím druhým výrokom odvolací súd zrušil vyššie označené uznesenie prvostupňového súdu vo výroku o trovách exekúcie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2. Proti právoplatnému uzneseniu odvolacieho súdu vo výroku o odmietnutí odvolania podal súdny exekútor dovolanie (č. 1. 44 - 47) z dôvodu podľa § 237 písm. f/ OSP, argumentujúc tvrdením, že súdny exekútor je oprávnený podať odvolanie proti akémukoľvek uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom v exekučnom konaní, a teda aj proti výroku o zmene exekútora, vzhľadom na generálnu klauzulu v Čl. 142 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“ alebo „ústava“) v spojení s Čl. 46 ods. 1 a ods. 2 veta druhá Ústavy SR a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o základných ľudských právach a základných slobodách. Z uvedeného dôvodu malo byť uznesenie vyššieho súdneho úradníka zrušené ako celok a vo všetkých výrokoch prvostupňového uznesenia mal nanovo rozhodnúť sudca. Na základe tvrdení uvedených v dovolaní súdny exekútor dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu vo výroku o odmietnutí jeho odvolania, zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Súdny exekútor súčasne navrhol dovolacie konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP prerušiť a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní. Dovolacie konanie navrhol prerušiť aj podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP a postúpiť vec Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) na zaujatie stanoviska k otázkam rovnako bližšie špecifikovaným v podanom dovolaní.

3. K dovolaniu súdneho exekútora sa vyjadril oprávnený písomným podaním na č. 1. 58 - 60 spisu, v ktorom sa stotožnil s vo veci vydanými rozhodnutiami súdov nižšieho stupňa; rovnako povinný v 1. rade sa vyjadril v znení, že v súdnym exekútorom navrhovanom postupe podľa § 109 ods. 1 písm. b/, písm. c/ OSP vzhliada zbytočné prieťahy v konaní. Povinný v 2. rade sa k dovolaniu súdneho exekútora nevyjadril. Súd prvého stupňa zaslal vyjadrenia označených účastníkov na vedomie súdnemu exekútorovi, ktorého ďalšie vyjadrenia v konaní nenasledovali.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 Civilný sporový poriadok; ďalej tiež „CSP“) po zistení, že dovolanie podal včas súdny exekútor proti uzneseniu odvolacieho súdu v časti výroku o odmietnutí jeho odvolania, ako osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa v súlade s ustanovením § 429 ods. 2 písm. a/ CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP), preskúmal vec a dospel k záveru o potrebe podaný mimoriadny opravný prostriedok odmietnuť. V nasledujúcich bodoch dovolací súd uvádza stručné odôvodnenie svojho rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP):

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, upravujúci postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. Z uvedeného dôvodu posudzoval najvyšší súd prípustnosť podaného opravného prostriedku podľa právnej úpravy účinnej v čase jeho podania.

6. Podľa § 236 ods. 1 OSP (v znení účinnom v čase podania dovolania, t. j. 25. februára 2014), dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

7. V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 1 OSP je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa a proti uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. V zmysle § 239 ods. 2 OSP je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné,

pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Podľa § 239 ods. 3 OSP, ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

8. Súdnym exekútorom je napadnuté uznesenie odvolacieho údu o odmietnutí odvolania, teda rozhodnutie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 OSP prípustné nie je.

9. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 OSP) vždy skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 OSP, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 OSP, ale sa zaoberal otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 OSP. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku, či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť konania. Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 OSP pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 OSP, ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí. Vychádzajúc z obsahu dovolania, dovolací súd sa osobitne zaoberal otázkou prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ OSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, teda uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádzala, ale aj samotným rozhodnutím. Dovolací súd sa preto zaoberal správnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska otázky oprávnenia osoby súdneho exekútora na podanie odvolania.

10. Súd prvého stupňa uznesením z 21. septembra 2012, v prvých dvoch výrokoch vyhovel návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. Proti tomuto uzneseniu v označených výrokoch, vydanému vyšším súdnym úradníkom, podal dňa 11. októbra 2012 odvolanie pôvodný súdny exekútor, JUDr. Ing. Karol Mihal, o ktorom odvolaní rozhodol odvolací súd uznesením z 29. novembra 2013, a to odmietnutím odvolania. Odmietnutie odvolania odôvodnil odvolací súd poukazom na ust. § 218 ods. 1 písm. b/ OSP s odôvodnením, že odvolanie bolo podané niekým, kto na podanie odvolania nie je oprávnený.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že exekučné konanie v predmetnej veci sa podľa § 36 ods. 2 EP začalo vydaním poverenia dňa 12. júna 2003. Podľa v tom čase účinného znenia § 37 ods. 1 EP, účastníkmi exekučného konania sú oprávnený a povinný; ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor. Pokiaľ preto súdny exekútor podal odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa vo výrokoch, ktorými vyhovel návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého, podal ho ako osoba neoprávnená na podanie odvolania, nakoľko súdnemu exekútorovi v tejto časti postavenie účastníka exekučného konania neprináležalo (postavenie účastníka exekučného konania mu prináležalo v časti výroku prvostupňového uznesenia, ktorým súd rozhodol o trovách exekúcie, proti ktorému výroku súdny exekútor tiež podal odvolanie a o ktorom rozhodol odvolací súd v prospech súdneho exekútora).

12. Súdny exekútor v dovolaní dôvodí tvrdením, že vzhľadom na tú okolnosť, že uznesenie súdu prvého stupňa vydal vyšší súdny úradník, mohol podať odvolanie aj proti výrokom prvostupňového uznesenia o zmene súdneho exekútora a v tom prípade malo byť uznesenie zrušené ako celok a vo všetkých výrokoch prvostupňového uznesenia mal nanovo rozhodnúť sudca.

13. Podľa Čl. 142 ods. 2, vety druhá a tretia Ústavy SR, zákon ustanoví, kedy sa na rozhodovaní senátu zúčastňujú aj prísediaci sudcovia z radov občanov a v ktorých veciach môže rozhodnúť aj zamestnanec súdu poverený sudcom. Proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje vždy sudca.

14. Podľa § 201 veta prvá OSP (v znení účinnom v čase rozhodovania konajúcich súdov), účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje.

15. Podľa § 202 ods. 2 OSP (v znení účinnom v čase rozhodovania súdov), odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona, ak tento osobitný zákon neustanovuje inak, a ani proti uzneseniu v konaní o vymáhanie súdnych pohľadávok podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 374 ods. 4 OSP, proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakať, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhoví, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.

17. Z vyššie citovaného Čl. 142 ods. 2 ústavy a z prvej vety § 374 ods. 4 OSP vyplýva, že proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa je vždy prípustný opravný prostriedok; odvolaním možno teda napadnúť aj také rozhodnutie, proti ktorému by inak (ak by ho vydal sudca) odvolanie podľa § 202 OSP prípustné nebolo. Ak by teda bolo odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa, proti ktorému by inak (ak by ho vydal sudca) odvolanie prípustné nebolo [t. j. proti ktorému rozhodnutiu zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202 OSP)], došlo by priamo na základe zákona (ex lege), t. j. bez nutnosti akejkoľvek ingerencie (rozhodnutia) súdu, k zrušeniu takéhoto rozhodnutia súdneho úradníka alebo justičného čakaťa a vec by sa dostala do štádia, v akom bola pred vydaním tohto rozhodnutia s tým, že opätovne by rozhodol sudca. Takýto postup však platí iba v prípade, ak odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v odvolacej lehote. V posudzovanej veci však o takýto prípad nešlo, nakoľko z obsahu spisu je zrejmé, že pôvodný súdny exekútor podal odvolanie (aj) proti výrokom prvostupňového uznesenia o zmene súdneho exekútora síce v lehote na podanie odvolania, avšak nie ako osoba oprávnená. Zo spisu tiež vyplýva, že zákonný sudca pred predložením spisu odvolaciemu súdu, na č. 1. 37 spisu uviedol, že odvolanie proti výrokom I. a II. uznesenia súdu prvého stupňa podal súdny exekútor ako neoprávnená osoba, z ktorej okolnosti vyplýva, že hoci bolo odvolaním napadnuté prvostupňové uznesenie (v označených dvoch výrokoch) vydané súdnym úradníkom a v zákonnej 15-dňovej lehote, chýba pre postup podľa § 374 ods. 4 veta tretia OSP splnenie podmienky, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa nepochybil, a ani súd odvolací, keď uznesenie súdu prvého stupňa vo výrokoch týkajúcich sa zmeny súdneho exekútora, nezrušili za účelom, aby vo veci opätovne rozhodol sudca. Osobitne vo vzťahu k odvolaciemu súdu je nutné konštatovať, že rozhodnutím o odmietnutí odvolania súdneho exekútora, pre ktoré boli splnené zákonné podmienky, možnosť súdneho exekútora konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ OSP, odňatá nebola.

19. Súčasťou dovolania súdneho exekútora boli aj návrhy na prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Civilného sporového poriadku (pôvodne, za účinnosti OSP, podľa § 109 ods. 1 písm. b/ a písm. c/).

20. Podľa § 162 ods. 1 písm. c/ CSP, súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská

republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

21. Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c/ CSP, má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. V predmetnej veci z určujúceho hľadiska zo strany súdov nižších inštancií išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov, vzhľadom na ktorú skutočnosť dovolací súd dospel k záveru, že dôvod na postup podľa § 162 ods. 1 písm. c/ CSP (pôvodne § 109 ods. 1 písm. c/ OSP) v spojení s ustanovením § 438 ods. 1 CSP daný nie je, preto návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa označeného ustanovenia ako nedôvodný zamietol (výrok I.).

22. Rovnako tak dovolací súd nevzhliadol dôvod na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b/ CSP (pôvodne § 109 ods. 1 písm. b/ OSP), podľa ktorého súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania.

23. V prejednávanej veci sa dovolací súd zaoberal len prípustnosťou dovolania súdneho exekútora a nie aj jeho dôvodnosťou a pre také rozhodnutie nebolo potrebné skúmať otázku tvrdenej zaujatosti súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého k oprávnenému ako účastníkovi exekučného konania v kontexte súdnym exekútorom označeného nálezú ústavného súdu č. k. III. ÚS 322/2010-37 z 13. apríla 2011 a jej súlad s Ústavou SR. Dovolací súd preto návrh súdneho exekútora na prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b/ CSP ako nedôvodný zamietol (výrok I.).

24. Zároveň dovolací súd dovolanie súdneho exekútora smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu v jeho odmietajúcom výroku, s poukazom na vyššie konštatované skutočnosti, podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou dovolania (výrok II.).

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania oprávneného a povinného v 1. rade rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP (výrok III.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.